

علی اشرف زاده

تفاوت

امروز می‌خواهیم از بستن کمربندها و آغاز یک سفر طولانی قریب‌الوقوع صحبت کنیم. یک سفر ۱۲ هزار روزه! بد نیست بدانید، ما آدم‌ها به‌طور متوسط در دوران زندگی خود ۱۲ هزار روز را صرف کار و تلاش حرفه‌ای می‌کنیم. اگر میانگین عمر طبیعی را تا ۸۰ سالگی در نظر بگیریم، تا این سن، بین ۴۵ تا ۵۰ سال را به‌عنوان نیروی کار سپری می‌کنیم. جالب است بدانید، در طی زندگی کاری خود، احتمالاً ۱۰ تا ۱۵ کار (پاره‌وقت، نیمه‌وقت یا تمام‌وقت) و به‌اندازه‌سه تا شش حرفه تخصصی متفاوت را تجربه می‌کنیم. درست حدس زدید. می‌خواهیم در مورد بازار کار صحبت کنیم.

اگرچه عوامل داخلی و خارجی (مثل نرخ بهره بانکی، قیمت‌های انرژی، بحران‌های منطقه‌ای یا حتی رونق و رکود اقتصادی کشور) بر بازار کار هر کشور تأثیر گذارند، اما به‌طور کلی چشم‌انداز بازارهای کار مثبت است. انسان‌ها در بازار کار به دو گروه بزرگ تقسیم می‌شوند: «تقاضاکنندگان نیروی کار و عرضه‌کنندگان نیروی کار». شما هنرجویان، به همراه دانش‌آموختگان دانشگاهی رشته‌های گوناگون، همه عرضه‌کننده نیروی کار هستید. یعنی از زور بازو گرفته (نیروی کار ساده) تا قدرت علمی و فکری (نیروی کار ماهر) خود را به تقاضاکنندگان نیروی کار که

بنگاه‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی هستند، عرضه می‌کنید. البته عجله نکنید. گاهی اوقات ممکن است شما با توانمندی‌هایی که در بازار کار پیدا می‌کنید، خودتان مثل یک شرکت دولتی یا خصوصی متقاضی نیروی کار (چه ساده و چه ماهر) باشید؛ مشروط بر اینکه بخواهید وارد عرصه کارآفرینی و راه‌اندازی کسب‌وکارهای شخصی یا جمعی شوید. البته این نکته را هم لازم است اضافه کنم که برای مشاغل آزاد، رقابت سخت و جدی است. شما در دوران هنرجویی هستید. بعد از هنرجویی و کسب مهارت، تا یافتن شغل مناسب، باید بازه زمانی معقولی

جمله معروفی می‌گوید:

«انسان‌های بی‌هدف
مجبورند یک‌عمر برای
انسان‌های هدفمند کار
کنند.» امیدوارم شما با
آگاهی و اطلاعات کامل
و برنامه‌ریزی صحیح،
جزو دسته انسان‌های
هدفمند باشید.

۱۲ هزار روزه

حرفه‌ای‌تان نامرتب است. گاهی نیز هنوز ممکن است در خصوص کار و شغل دقیق خود به جمع‌بندی نرسیده‌اید، ولی حرفه‌ایدنال خود را می‌شناسید و می‌دانید.

متأسفانه بیشتر ما وقتی به دنبال طیفی از حرفه‌های گوناگون شغلی هستیم، اکثراً غافلیم. خیلی از انتخاب‌های حرفه‌ای که داریم و اکثراً می‌شناسیم، این‌ها هستند: حسابدار، مدیر کسب‌وکار، پزشک، سردبیر، مهندس، روزنامه‌نگار، وکیل، پرستار و معلم. خیلی از دوستانمان شغل و حرفه‌ی خودشان را از همین فهرست محدود انتخاب می‌کنند. اما اگر به اهمیت موضوع پی ببرید، حتماً یک‌وقت هر چند اندکی برای انتخاب حرفه و شغل مناسب اختصاص می‌دهید که به بهترین نحو، با روحیات و خلیقات و توانمندی‌های شما تناسب داشته باشد. بنابراین، وقتی انتخاب‌های حرفه‌ای خود را بررسی می‌کنید، باید در نظر داشته باشید:

❖ در چه کاری خوب هستید و مهارت دارید و چه کاری را دوست دارید انجام دهید؟ ممکن است این دو بر هم منطبق نباشند.

❖ در کدام بخش کشور زندگی می‌کنید یا در آینده می‌خواهید زندگی کنید؟

❖ تاکنون چه تجربه‌هایی داشته‌اید و چه تجربه‌هایی باید کسب کنید؟

❖ چه ارزش‌های شخصی‌ای زندگی روزانه شما را شکل می‌دهند و این ارزش‌ها چطور به کاری که قرار است در آینده انجام دهید، مرتبط می‌شوند؟

❖ ترجیح می‌دهید تنهایی کار کنید (کسب‌وکار شخصی) یا بخشی از یک گروه بزرگ‌تر (کسب‌وکار جمعی) باشید.

❖ می‌خواهید در روز یا هفته چند ساعت را به کار و شغل‌تان اختصاص دهید؟

❖ می‌خواهید به‌عنوان درآمد چقدر پول کسب کنید یا چقدر نیاز دارید درآمد داشته باشید؟

اگر دقت کرده باشید، در فهرست بالا، آخر از همه در مورد قیمت و درآمد صحبت کردیم. قیمت بازار کار یا به تعبیر دقیق‌تر دستمزد را در آخر ذکر کردیم، چون شما باید تصمیم‌های مربوط به حرفه را فراتر از مسائل درآمدی بگیرید. به‌طور قطع همه ما می‌خواهیم درآمدی مناسب، خوب یا حتی زیاد داشته باشیم، ولی یادتان باشد، در واقعیت، عواملی که موجب می‌شوند یک حرفه شغلی مطلوب و رضایت‌بخش شود، از فردی به فرد دیگر کاملاً متفاوت‌اند. ما گاهی بر ظرفیت درآمدی یک حرفه یا شغل تأکید افراطی می‌کنیم؛ چون پول یک معیاس سنجش کمی است و به‌راحتی می‌تواند موفقیت ما را اندازه بگیرد. بنابراین، شما صرفاً می‌توانید تعیین کنید چه پاداش‌های فردی یا حرفه‌ای برای شما بیشترین رضایتمندی را دارند. اما باید بدانید، مهم‌ترین نکته این است که تصویر کامل و آگاهانه‌ای از حرفه انتخابی خود داشته باشید.

را سپری کنید. متوسط زمان جست‌وجوی شغلی در حدود چهار تا شش ماه است، یعنی دورانی که به آن بیکاری اصطلاحاً می‌گوییم. در خصوص انواع بیکاری و شاخص‌های آن در قسمت‌های بعد صحبت خواهیم کرد. اما فعلاً همین نکته را بدانید که بعد از دوران هنرآموزی، تا شروع حرفه و شغل مناسب، ناچار به گذراندن دوره‌ای زمانی هستید که از آن به بیکاری اصطلاحاً یاد می‌شود. حتی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی نیز این دوران را طی می‌کنند تا به شغل دلخواه و مناسب خود وصل شوند. هنرجویان عزیز یادتان باشد، تنها مسیر موفقیت در این سفر دورودراز، داشتن نقشه‌ای واقع بینانه از میدان کار و تلاش است.

« کسب مهارت‌های مدیریت حرفه‌ای

فرقی نمی‌کند فارغ‌التحصیل دبیرستانی یا دانشگاهی باشید یا هنرجوی هنرستانی که به دنبال اولین شغل خود است. در هر حالت، مهارت‌های مدیریت حرفه‌ای یک ضرورت شغلی است، نه امری تجملاتی و دست و پاگیر. داشتن توانایی مدیریت حرفه‌ای، مهم‌ترین مهارتی است که باید کسب کنید. امسال در شماره‌های هشت‌گانه رشد هنرجو در خصوص این مهارت‌ها صحبت خواهیم کرد. بد نیست نخست تفاوت بین شغل و حرفه تخصصی را بدانید.

« تفاوت شغل با حرفه تخصصی

بهتر است بدانید، شغل یا کار همان موقعیت شغلی است که شما به دنبالش هستید، در حالی که حرفه تخصصی، زمینه و رشته کاری تخصصی‌تان محسوب می‌شود که می‌تواند متشکل از چندین کار یا موقعیت شغلی پارموقت یا تمام‌وقت مرتبط به هم باشد. وقتی به دنبال یک کار یا شغل مناسب هستید، در واقع در جست‌وجوی کاری به‌نسبت ویژه هستید، اما وقتی حرفه‌ای تخصصی را انتخاب می‌کنید، در واقع به یک زمینه و رشته جامع از مهارت و دانش متعهد می‌شوید: مثل مدیریت منابع انسانی در یک شرکت. این تمایز بین کار و حرفه مهم است. گاهی اوقات ممکن است شما در شغل‌ها و کارهای متعددی حضور داشته باشید که با زمینه

شغل یا کار همان موقعیت شغلی است که شما به دنبالش هستید، در حالی که حرفه تخصصی، زمینه و رشته کاری تخصصی‌تان محسوب می‌شود